

**Ministerstvo pro místní rozvoj
Národní orgán pro koordinaci**

**Informace o stavu čerpání prostředků z fondů EU
v programovém období 2007–2013 a 2014–2020**

Podklad pro jednání 132. Plenární schůze RHSD ČR

ZÁŘÍ 2016

Obsah

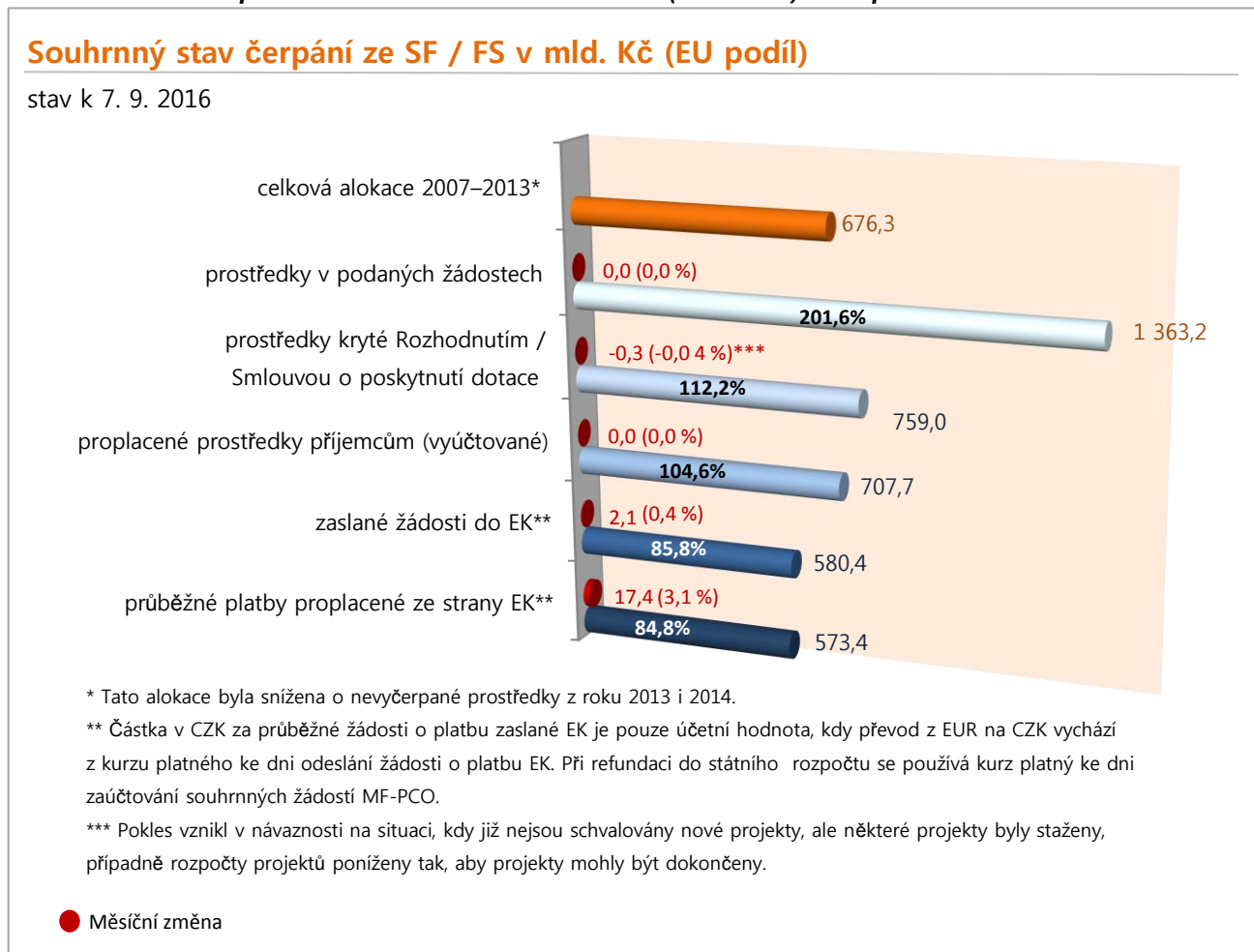
1. PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007–2013	3
1.1. Aktuální stav a pokrok v čerpání na úrovni NSRR	3
1.2. Aktuální informace k fázovaným a velkým projektům	4
2. PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014–2020	6
2.1. Vyhlášené výzvy v programech období 2014–2020	6
2.2. Aktuální stav čerpání programů období 2014–2020	7

1. Programové období 2007–2013

1.1. Aktuální stav a pokrok v čerpání na úrovni NSRR

Graf č. 1 zjednodušeně ukazuje, kolik prostředků bylo do 7. září 2016 investováno do projektů financovaných z operačních programů 2007–2013 (EU podíl) a kolik prostředků si ČR vyžádala z rozpočtu EU zpět.

Graf č. 1 – Stav čerpání na úrovni NSRR – k 7. 9. 2016 (v mld. Kč) – EU podíl

Poznámka: Na úrovni NSRR již byly proplaceny všechny prostředky, nicméně některé OP jsou mírně přezávazkované a jiné OP nedočerpají celou alokaci. V rámci proplacených prostředků příjemcům nejsou zohledněny finanční opravy ve výši 28,7 mld. Kč provedené na úrovni MF PCO. V rámci uzavírání programového období pak budou udělovány další finanční opravy, jejichž výše není dosud známa.

Zdroj: MSC2007 k 7. 9. 2016, MF-PCO

Vzhledem ke konci programového období 2007–2013 nedošlo v průběhu srpna 2016 k téměř žádným změnám. Ve sledovaném období došlo pouze k poklesu objemu vydaných Rozhodnutí o poskytnutí dotace o 0,3 mld. Kč, a to v důsledku přechodu některých projektů do negativních stavů v rámci ukončování programů (např. odstoupením od realizace, finálním snížením rozpočtů apod.).

Během srpna 2016 byly Evropské komisi (EK) odeslány poslední žádosti o průběžné platby k proplacení, konkrétně za Integrovaný OP, OP Výzkum a vývoj pro inovace, ROP Severozápad a OP Technická pomoc, v celkové hodnotě 2,1 mld. Kč. Ze strany EK byly ČR proplaceny prostředky v celkové hodnotě 17,4 mld. Kč. **Celkově bylo z EK vyžádáno k refundaci 85,8 % celkové alokace, což je v tuto chvíli maximum, o které si zatím ČR může zažádat.**

Tento stav vychází ze skutečnosti, že na konci programového období byl ze strany EK nastaven limit, kdy v případě, že hodnota odeslaných žádostí o platbu za operační program dosáhne včetně předběžných plateb (které tvoří v součtu téměř 10 % celkové alokace a byly vyplaceny ze strany EK na začátku programového období) výše 95 % celkové alokace programu za EU podíl, nelze již EK zaslat k proplacení další žádosti. Tohoto stavu dosáhly již všechny operační programy. Zbylé prostředky (tzv. zádržné) budou ze strany EK refundovány až po uzavření programů. V lednu 2017 dojde k uzavření účtů řídicích orgánů ze strany Ministerstva financí – Platebního a certifikačního orgánu a následně k odeslání žádostí o vyplacení konečného zůstatku EK. Současně budou na začátku roku 2017 řídicí orgány finalizovat závěrečné dokumenty, které musí být EK zaslány nejpozději do 31. března 2017.

1.2. Aktuální informace k fázovaným a velkým projektům

S ohledem na finální výši čerpání alokace přidělenou ČR v rámci tohoto programového období je ze strany MMR-NOK nadále věnována zvýšená pozornost oblasti fázovaných projektů a dosud neschválených velkých projektů.

1. FÁZOVANÉ PROJEKTY

V souvislosti s uzavíráním programového období 2007–2013 je umožněno tzv. „fázování“ projektů, které spočívá v rozdělení projektů do dvou samostatných celků (tzv. fází), kdy první fáze je spolufinancovaná z programového období 2007–2013 a druhá fáze bude následně realizovaná a financovaná v rámci období 2014–2020.

Z hlediska konce programového období 2007–2013 lze fázované projekty považovat za rizikové, a to zejména s ohledem na skutečnost, že pokud by druhá fáze projektu nebyla vybrána ke spolufinancování v programovém období 2014–2020 nebo nebyla dokončena, bude uplatněna finanční korekce na celou částku, která byla z rozpočtu EU pro daný projekt vyčleněna (tj. veškeré již certifikované výdaje by představovaly výdaje pro spolufinancování z fondů EU nezpůsobilé). Stejně tak i v případě, kdy budou nalezeny nesrovnalosti ve druhé fázi projektu, mohou tyto nesrovnalosti ovlivnit uplatnění finančních korekcí i na první fázi daného projektu.

Fázování je umožněno pouze pro projekty, jejichž celkové výdaje přesahují 5 mil. EUR (projekty menšího rozsahu). Specifická pravidla jsou dále stanovena pro fázování velkých projektů, která vyplývají ze skutečnosti, že velké projekty musí být schvalovány ze strany EK.

Tabulka č. 1 – Souhrnný přehled fázovaných projektů (příspěvek EU v Kč)

Operační program	Typ projektů	Počet fázovaných projektů	Celkový příspěvek EU	Celková fázovaná částka 2007–2013	Celková fázovaná částka 2014–2020
OP Doprava	Velké projekty	6	23 204 484 855,00	7 042 755 905,00	16 161 728 950,00
	Menší projekty	20	9 926 828 838,00	3 941 256 459,00	5 985 572 379,00
OP Výzkum a vývoj pro inovace	Velké projekty	2	8 640 182 103,18	6 419 642 202,64	2 220 539 900,54
OP Životní prostředí	Menší projekty	10	1 029 944 274,00	695 825 162,00	334 119 112,00
CELKEM	Velké projekty	8	31 844 666 958,18	13 462 398 107,64	18 382 268 850,54
	Menší projekty	30	10 956 773 112,00	4 637 081 621,00	6 319 691 491,00
CELKEM	Všechny projekty	38	42 801 440 070,18	18 099 479 728,64	24 701 960 341,54

Pozn.: Velké projekty CV ≥ 50 mil. EUR
Menší projekty CV ≥ 5 mil. EUR

Fázování projektů menšího rozsahu

K fázování projektů menšího rozsahu, tj. projektů s celkovými výdaji přesahujícími 5 mil. EUR, přistoupily pouze dva operační programy, a to:

- OP Životní prostředí – **10 projektů s příspěvkem EU ve výši cca 1 mld. Kč,**
- OP Doprava – **20 projektů s příspěvkem EU ve výši téměř 10 mld. Kč.**

V případě obou programů se jedná o infrastrukturní projekty, přičemž výzvy na předkládání žádostí v rámci programů období 2014–2020 (tj. na druhé fáze projektů) již byly vyhlášeny.

Fázování velkých projektů

Fázování se dotýká celkem **8 velkých projektů**, 2 velkých projektů v rámci OP Výzkum a vývoj pro inovace a 6 velkých projektů v OP Doprava. **Do EK již byly ke schválení zaslány všechny fázované velké projekty.**

Ze strany EK byl **dosud schválen 1 fázovaný velký projekt OP Doprava a oba projekty OP Výzkum a vývoj pro inovace.** Aktuální stav schvalovacího procesu fázovaných velkých projektů je uveden níže v tabulce č. 2, přičemž 1 projekt byl stažen ze strany řídicího orgánu OP Doprava z důvodu nízkých výdajů realizovaných do konce roku 2015. Tento projekt bude předložen v programovém období 2014–2020.

Tabulka č. 2 – Fázované velké projekty

Operační program	Název projektu	Stav schvalovacího procesu ze strany EK
OP Doprava	I/11 Nebory - Oldřichovice - Bystřice	Odesláno do EK
	Dálnice D1, stavba 0137 Přerov - Lipník nad Bečvou	Staženo ze strany ŘO
	D35 MÚK Opatovice - Časy - Ostrov	Vráceno k opravě
	Modernizace trati Rokycany - Plzeň	Odesláno do EK
	Rekonstrukce žst. Olomouc	Schváleno (Rozhodnutí přijato)
	Uzel Plzeň, 1. stavba - přestavba pražského zhlaví	Odesláno do EK
	Optimalizace traťového úseku Praha Hostivař - Praha hl. n., I. část - žst. Praha Hostivař	Odesláno do EK
OP Výzkum a vývoj pro inovace	ELI: EXTREME LIGHT INFRASTRUCTURE	Schváleno (Rozhodnutí přijato)
	SUSEN: Udržitelná energetika	Schváleno (Rozhodnutí přijato)

Zdroj: SFC2007 k 3. 8. 2016

2. VELKÉ PROJEKTY

V případě OP Doprava je v současné chvíli identifikováno celkem **8 velkých projektů (včetně 5 fázovaných), které jsou realizovány v rámci programového období 2007–2013, ale doposud nebyly schváleny ze strany EK.** Do konce 2. čtvrtletí 2016 měly být dle společného úkolu, který byl stanoven mezi EK a řídicím orgánem OP Doprava na počátku roku 2016, schváleny všechny velké projekty. Na obou stranách tedy dochází ke zpoždování nutných kroků, což potvrzuje i vývoj schvalování, kdy v 1. čtvrtletí byly schváleny ze strany EK jen 3 projekty a v 2. čtvrtletí 2016 pouze 2 velké projekty. Ve 3. čtvrtletí 2016 nebyl schválen doposud žádný velký projekt.

Celková alokace těchto projektů činí cca 25,5 mld. Kč, přičemž v rámci programového období 2007–2013 by mělo být čerpáno cca 9,8 mld. Kč (podíl EU). **Neschválení některého z těchto projektů by nemělo vést k případnému nedočerpání programu, neboť v závěru programového období byl OP Doprava na úrovni souhrnných žádostí mírně přezávazkovan.**

2. Programové období 2014–2020

2.1. Vyhlášené výzvy v programech období 2014–2020

K 31. srpnu 2016 bylo od počátku programového období **vyhlášeno za všechny programy celkem 337 výzev s alokací 387,8 mld. Kč** (příspěvek EU). Tato částka představuje **59,8 % z celkové alokace období 2014–2020**, která činí 648,5 mld. Kč (příspěvek EU).¹ Ze všech programů doposud vyhlásil nejvyšší objem výzev OP Doprava, dále Integrovaný regionální OP a OP Zaměstnanost.

MMR-NOK také sleduje podíl celkové alokace programu ve vyhlášených výzvách. Z tohoto pohledu je nutné upozornit, že nejmenší objem prostředků ve výzvách ve vztahu k celkové alokaci programu dosud vyhlásily OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost a OP Životní prostředí, dále Integrovaný regionální OP, Program rozvoje venkova a OP Praha - pól růstu ČR.

Tabulka č. 3 – Vyhlášené výzvy v jednotlivých programech ke dni 31. srpnu 2016

Program	Počet výzev	Objem vyhlášených výzev	Podíl vyhlášených výzev na celkové alokaci (v %)
	počet	mld. Kč	
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	52	30,1	25,7
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	25	42,6	56,9
OP Zaměstnanost	64	46,3	79,7
OP Doprava	25	130,6	102,9
OP Životní prostředí	40	32,2	45,2
Integrovaný regionální OP	48	63,5	50,6
OP Praha - pól růstu ČR	20	2,9	53,6
OP Technická pomoc	4	6,2	101,7
Program rozvoje venkova	46	32,8	52,5
OP Rybářství	13	0,7	77,8
Celkem	337	387,8	59,8

Zdroj: MS2014+, řídicí orgány, stav k 31. srpnu 2016

¹ Pro přepočítání byl použit kurz 27,045 Kč/EUR.

2.2. Aktuální stav čerpání programů období 2014–2020

V rámci vyhlášených výzev byly do konce srpna 2016 **uzavřeny právní akty o poskytnutí / převodu podpory** v celkové výši **50,8 mld. Kč, což činí 8,3 % hlavní alokace programového období**. V případě nezahrnutí Programu rozvoje venkova, který se odlišuje způsobem administrace programu², došlo k 31. srpnu 2016 k uzavření právních aktů u 1 601 projektů v celkové výši 38,4 mld. Kč. Nejvíce prostředků v uzavřených právních aktech vykazuje OP Zaměstnanost, naopak žádný právní akt do konce srpna 2016 nebyl uzavřen v rámci OP Doprava.

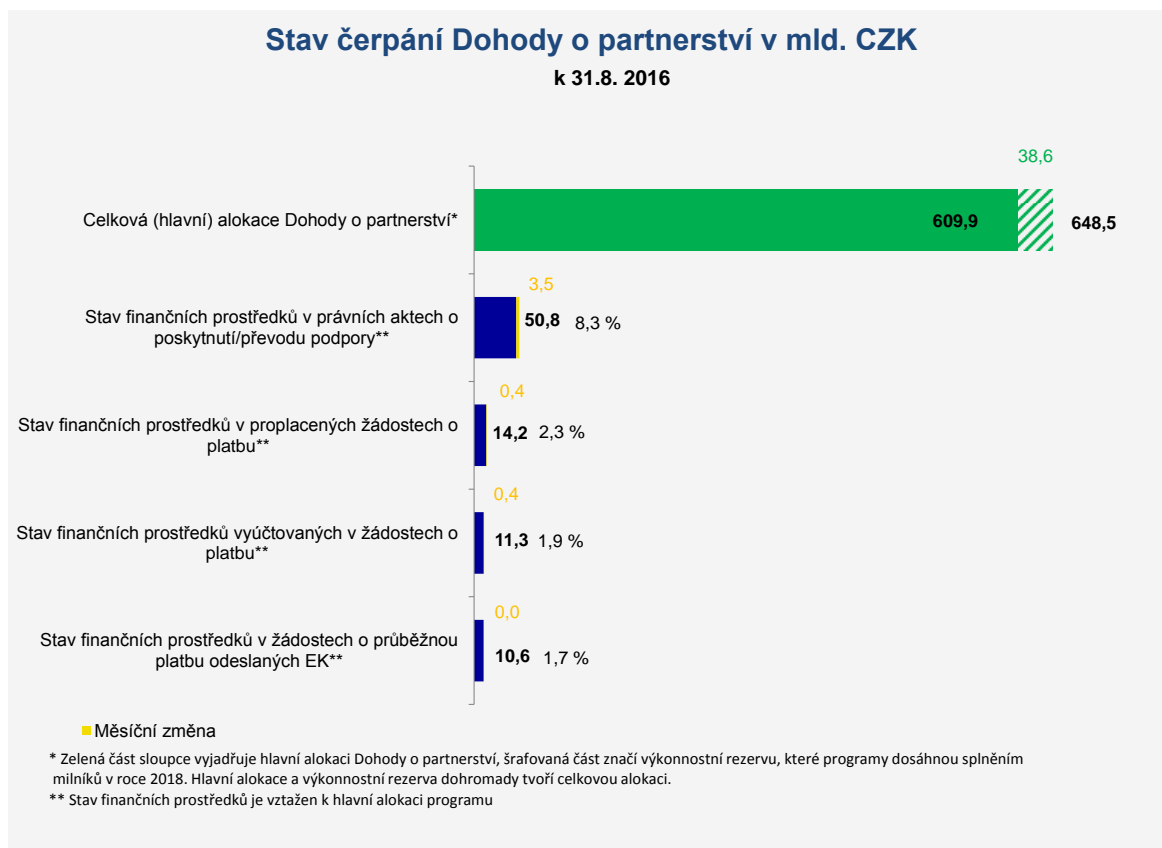
Příjemcům bylo do konce srpna 2016 **proplaceno 14,2 mld. Kč, tj. 2,3 % hlavní alokace**. Nejvíce prostředků bylo vyplaceno v případě Programu rozvoje venkova, OP Zaměstnanost a OP Životní prostředí. Dále došlo do konce srpna 2016 k vyplácení finančních prostředků v žádostech o platbu u OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, OP Technická pomoc a OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Objem vyúčtovaných prostředků v žádostech o platbu ke konci srpna 2016 **činil 11,3 mld. Kč, tj. 1,9 % hlavní alokace**. K vyúčtování finančních prostředků došlo opět nejvíce u Programu rozvoje venkova a OP Zaměstnanost, dále pak v případě OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP Životní prostředí, OP Technická pomoc a Integrovaného regionálního OP.

Do konce srpna 2016 také **MF-PCO zaslalo EK žádosti o platbu v hodnotě 10,6 mld. Kč, tj. 1,7 % hlavní alokace**. Žádosti o průběžnou platbu byly k 31. srpnu 2016 zaslány EK pouze za Program rozvoje venkova a OP Zaměstnanost.

Následující graf znázorňuje aktuální stav čerpání ke dni 31. srpna 2016 v základních sledovaných finančních stavech na úrovni Dohody o partnerství. V tabulce č. 2 je uveden stav čerpání za jednotlivé programy.

Graf č. 2 – Stav čerpání Dohody o partnerství k 31. srpnu 2016 (v mld. CZK)

Zdroj: MS2014+, řídicí orgány, stav k 31. srpnu 2016, kurz 1 EUR = 27,045 CZK

² Program rozvoje venkova (PRV) je z velké části realizován prostřednictvím plošných opatření, která mají zvláštní režim a dle evropské legislativy a nařízení vlády ČR probíhá příjem v rámci příjmu jednotné žádosti vždy k 15. květnu, tedy jednou ročně. Dalším specifickým PRV jsou tzv. staré závazky - z finanční obálky PRV 2014–2020 jsou v souladu s evropskými právními předpisy Společné zemědělské politiky EU vypláceny i prostředky na žádosti programového období 2004–2006 a 2007–2013.

**Tabulka č. 4 – Stav čerpání programů v programovém období 2014–2020 – ke dni 31. srpna 2016
(Příspěvek Unie)**

Program	Finančních prostředky v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory			Finančních prostředky v proplacených žádostech o platbu		Finanční prostředky vyúčtované v žádostech o platbu		Finanční prostředky v žádostech o průběžnou platbu odeslaných EK	
	Počet*	mld. CZK	% hlavní alokace	mld. CZK	% hlavní alokace	mld. CZK	% hlavní alokace	mld. CZK	% hlavní alokace
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	190	1,6	1,4%	0,0	0,0%	0,1	0,1%	0,0	0,0%
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	129	4,0	5,7%	0,6	0,8%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
OP Zaměstnanost	906	24,8	45,4%	2,3	4,2%	1,4	2,5%	0,9	1,6%
OP Doprava	0	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
OP Životní prostředí	22	3,2	4,7%	1,2	1,7%	0,1	0,1%	0,0	0,0%
Integrovaný regionální OP	191	2,5	2,1%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
OP Praha pól růstu ČR	2	0,2	4,6%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
OP Technická pomoc	67	2,1	34,0%	0,3	5,2%	0,0	0,8%	0,0	0,0%
Program rozvoje venkova	56 884	12,4	21,0%	9,9	16,8%	9,8	16,6%	9,8	16,6%
OP Rybářství	94	0,1	11,3%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Celkem	58 485	50,8	8,3%	14,2	2,3%	11,3	1,9%	10,6	1,7%

Zdroj: MS2014+, řídicí orgány, stav k 31. srpnu 2016

Poznámka: * V celkovém počtu projektů s právním aktem o poskytnutí / převodu podpory jsou zahrnuta rovněž plošná opatření (včetně závazků z minulých let) realizovaná v rámci PRV.